

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2026-01-20 Dnr UFV 2025/2027

UPPSALA
UNIVERSITET

Box 256
751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
Magnus Ödman

Telefon
070-167 91 42

www.uu.se
magnus.odman@uu.se

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss av Miljömålsberedningens betänkande ”Sveriges nationella klimatmål – uppdaterat etappmål till 2030” (SOU 2025:107)

Uppsala universitet har anmodats lämna yttrande över rubricerad remiss. Följande expertyttrande har utarbetats av professor David Langlet, Juridiska institutionen.

Kort sammanfattning

I rubricerat betänkande lämnar Miljömålsberedningen ett antal förslag kopplade till Sveriges nationella klimatmål, särskilt etappmålet till 2030, samt avseende metoden för utseende av ledamöter i Klimatpolitiska rådet och förordnandetiden för rådets ledamöter.

Uppsala universitetet tillstyrker beredningens förslag och ger vissa synpunkter kopplade till vikten av förutsebarhet och trovärdighet i klimatpolitiken.

Övergripande generella synpunkter

Sveriges nationella klimatmål

Miljömålsberedningen noterar att utvecklingen av EU:s klimatpolitiska regelverk har medfört att skillnaderna mellan Sveriges nationella klimatmål och de som följer av EU-medlemskapet har minskat. Samtidigt är beredningens uppfattning (sid 61) att ett nationellt etappmål stärker den politiska förankringen av och nationella rådigheten över klimatpolitiken mycket rimlig. Förankring och långsiktighet är viktiga förutsättningar för de investeringar som klimatomställningen kräver.

Det kan därför även framgent vara motiverat med nationella mål. Den exakta utformningen av dessa beror i stor utsträckning på politiska överväganden. Det är dock av stor vikt att det är tydligt hur nationella mål är utformade och hur de förhåller sig till EU-rättsliga regelverk och hur styrmedel som antas för att uppnå nationella mål förhåller sig till styrmedel på EU-nivå. Det är därför välkommet att beredningens förslag har som utgångspunkt att det nationella etappmålet för 2030 ska vara

YTTRANDE

2026-01-20 Dnr UFV 2025/2027

tydligt, överensstämma med EU-lagstiftningen, samt utgöra ett delmål på vägen mot det övergripande målet om nettonollutsläpp 2045.

Den föreslagna revideringen av etappmålet för 2030, däribland att ändra basåret från 1990 till 2005 och utgå från samma basårsutsläpp som i EU:s ansvarsfördelningsförordning, bidrar till ökad tydlighet och jämförbarhet i förhållande till Sveriges EU-åtagande. Revideringen innebär bara en marginell förändring av själva målbilden vad gäller utsläppen av växthusgaser.

Utifrån beredningens bedömning (s 96) att ”utvecklingen av transportsektorns utsläpp är av avgörande betydelse för möjligheten att nå etappmålen för 2030, 2040 och 2045 och att mål för utfasning av fossila bränslen och elektrifiering av fordonsflottan kan tydliggöra ambitioner och utgångspunkter för sektorns aktörer” framstår det som rimligt att även fortsatt ha ett nationellt mål för transportsektorns utsläpp. Det samma gäller att, som beredningen föreslår, ge relevanta myndigheter i uppdrag att lämna förslag på mål eller indikatorer för utfasning av fossila bränslen och elektrifiering av fordonsflottan. Dock är det viktigt att målen utformas så att de inte skapar otydlighet i förhållande till EU:s nya utsläppshandelssystem för vägtransporter, byggnader och vissa ytterligare sektorer (ETS 2) och dess effekter på transportsektorn.

Kompletterande åtgärder

I vilken utsträckning så kallade kompletterande åtgärder som avser utsläppsminskningar utanför Sverige, eller EU, ska få beaktas i relation till ett nationellt klimatmål är huvudsakligen en politisk och etisk fråga. Tidigare erfarenheter visar dock att det finns högst reella utmaningar med att garantera transparensen och trovärdigheten hos många kompletterande åtgärder. Det gäller inte minst så kallade International transferable mitigation outcomes som kan genereras enligt Parisavtalets artikel 6. Det måste garanteras att det handlar om verkliga utsläppsminskningar och att dubbelräkning undviks. Det är därför av största vikt att bara sådana enheter accepteras för vilka genuina och bestående utsläppsminskningar kan verifieras. En ändrad instruktion till Energimyndigheten som tydliggör att insatserna under Parisavtalets artikel 6 ”ska genomföras med hög miljöintegritet, minska utsläppen av växthusgaser och bidra till långsiktig hållbar utveckling” (sid 79) är därför välkommen. Därutöver behövs kontinuerlig uppföljning och vid behov revidering av förutsättningarna för att använda artikel 6 utsläppsenheter.

I den mån sådana åtgärder ska kunna användas för att nå ett nationellt klimatmål är det också angeläget att, i enlighet med Miljömålsberedningens förslag, ge relevanta myndigheter i uppdrag att utarbeta förslag på bokföringsregler för kompletterande åtgärder som kan

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2026-01-20

Dnr UFV 2025/2027

ske inom Sveriges gränser, däribland biokol samt direktinfångning och lagring av koldioxid (DACCS).

Klimatpolitiska rådet

Miljömålsberedningen föreslår att Klimatpolitiska rådet ska följa den modell som används för Finanspolitiska rådet såtillvida att rådets ledamöter ska utses av en valberedning istället för att rådet som idag utser sina egna ledamöter. Uppsala universitet har inget att invända mot modellen som sådan. Universitetet vill emellertid understryka vikten av att värna rådets roll som vetenskapligt expertorgan som genomför oberoende granskningar. Det behöver framgå av valberedningens instruktioner att urvalet av ledamöter till Klimatpolitiska rådet ska grundas på objektiva kriterier kopplade till kandidaternas förutsättningar att bidra till rådets arbete.

Förslaget om att förlänga den totala förordnandetiden för Klimatpolitiska rådets ledamöter till tre plus tre år är välkommet då det ger bättre förutsättningar för successiv förnyelse och kontinuitet i rådets arbete.